Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 9. januarja 2025 *

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Direktiva 2014/41/EU – Evropski preiskovalni nalog v kazenskih zadevah – Stvarno področje uporabe – Pojem ‚preiskovalni ukrep‘ – Vročitev obtožnega akta skupaj z odredbo o priporu in pologu varščine – Zaslišanje obdolženca“

V zadevi C-583/23, [Delda] [i],

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija) z odločbo z dne 19. septembra 2023, ki je prispela na Sodišče 22. septembra 2023, v postopku za priznanje in izvršitev evropskega preiskovalnega naloga, ki se nanaša na

AK,

ob udeležbi

Ministère public,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi C. Lycourgos (poročevalec), predsednik tretjega senata v funkciji predsednika četrtega senata, S. Rodin, sodnik, in O. Spineanu-Matei, sodnica,

generalni pravobranilec: A. M. Collins,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za AK I. Zribi, avocate,

– za francosko vlado R. Bénard, B. Dourthe in B. Fodda, agenti,

– za nizozemsko vlado M. K. Bulterman in J. M. Hoogveld, agenta,

* Jezik postopka: francoščina.

[i] Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

– za Evropsko komisijo F. Blanc, H. Leupold in J. Vondung, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 4. oktobra 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 1 in 3 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL 2014, L 130, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru zahteve za izvršitev evropskega preiskovalnega naloga, ki so ga španski pravosodni organi izdali v zvezi z osebo AK, v Franciji.

Pravni okvir

Pravo Unije

Konvencija z dne 29. maja 2000

3 Člen 5 Konvencije, ki jo je Svet pripravil na podlagi člena 34 Pogodbe o Evropski uniji, o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 8, str. 205, v nadaljevanju: Konvencija z dne 29. maja 2000), naslovljen „Pošiljanje in vročitev postopkovnih dokumentov“, v odstavku 1 določa:

„Vsaka država članica pošlje postopkovne dokumente, namenjene osebam, ki se nahajajo na ozemlju druge države članice, neposredno tem osebam po pošti.“

Direktiva 2014/41

4 V uvodni izjavi 25 Direktive 2014/41 je navedeno:

„Ta direktiva določa pravila izvajanja preiskovalnega ukrepa zaradi zbiranja dokazov v vseh fazah kazenskega postopka, vključno s sojenjem, po potrebi s sodelovanjem zadevne osebe. EPN se na primer lahko izda za začasno premestitev zadevne osebe v državo izdajateljico ali izvedbo zaslišanja prek videokonference. Vendar pa bi bilo treba v primeru, ko se ta oseba premesti v drugo državo članico za namene pregona, vključno z njeno privedbo pred sodišče zaradi sojenja, izdati evropski nalog za prijetje v skladu z Okvirnim sklepom Sveta [z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34)].“

5 Člen 1(1) te direktive določa:

„Evropski preiskovalni nalog (EPN) je sodna odločba, ki jo izda ali potrdi pravosodni organ države članice (v nadaljnjem besedilu: država izdajateljica) zaradi izvedbe enega ali več posebnih

preiskovalnih ukrepov v drugi državi članici (v nadaljnjem besedilu: država izvršiteljica) z namenom pridobitve dokazov v skladu s to direktivo.

EPN se lahko izda tudi za pridobitev dokazov, ki jih pristojni organi države izvršiteljice že imajo.“

6 Člen 3 te direktive določa:

„EPN vključuje katere koli preiskovalne ukrepe, razen ustanovitve skupne preiskovalne skupine in zbiranja dokazov v okviru te skupine, ustanovljene v skladu s členom 13 Konvencije [z dne 29. maja 2000] in Okvirnem sklepu Sveta [z dne 13. junija 2002 o skupnih preiskovalnih enotah (2002/465/PNZ) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 15)], razen za namene uporabe člena 13(8) [te] [k]onvencije in člena 1(8) Okvirnega sklepa.“

7 Člen 9 Direktive 2014/41 določa:

„1. Izvršitveni organ brez kakršne koli nadaljnje formalnosti prizna EPN, posredovan v skladu s to direktivo, in poskrbi za njegovo izvršitev na enak način in pod enakimi pogoji, kot če bi zadevni preiskovalni ukrep odredil organ države izvršiteljice, razen če se ta organ ne odloči, da se bo skliceval na enega od razlogov za nepriznanje ali neizvršitev ali na enega od razlogov za odložitev iz te direktive.

2. Izvršitveni organ izpolni formalnosti in postopke, ki jih izrecno navede odreditveni organ, razen če ni v tej direktivi določeno drugače in pod pogojem, da takšne formalnosti in postopki niso v nasprotju s temeljnimi pravnimi načeli države izvršiteljice.

[…]

6. Odreditveni in izvršitveni organ se lahko med seboj posvetujeta na kakršen koli ustrezen način, da se omogoči učinkovitejša uporaba tega člena.“

8 Člen 10 te direktive v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Izvršitveni organ, kadar koli je to mogoče, uporabi preiskovalni ukrep, ki ni določen v EPN, če:

(a) preiskovalni ukrep, predviden v EPN, ne obstaja v pravu države izvršiteljice ali

(b) preiskovalni ukrep, predviden v EPN, v podobnem notranjem primeru ne bi bil na voljo.

2. Brez poseganja v člen 11, se odstavek 1 ne uporablja za naslednje pr[e]iskovalne ukrepe, ki morajo biti vedno na voljo na podlagi prava države izvršiteljice:

[…]

(c) zaslišanje priče, izvedenca, žrtve, osumljenca, obdolženca ali tretje osebe na ozemlju države izvršiteljice;

[…]“

9 Člen 13 te direktive določa:

„1. Izvršitveni organ brez nepotrebnega odlašanja državi izdajateljici posreduje pridobljene dokaze ali dokaze, s katerimi že razpolagajo pristojni organi države izvršiteljice in so bili pridobljeni z izvršitvijo EPN.

Kadar se v EPN zahteva takojšnje posredovanje in to omogoča pravo države izvršiteljice, se dokazi takoj posredujejo pristojnim organom države izdajateljice, ki sodelujejo pri izvršitvi EPN v skladu s členom 9(4).

[…]

4. Če so zadevni predmeti, dokumenti ali podatki pomembni tudi v drugih postopkih, lahko izvršitveni organ na izrecno zahtevo in po posvetovanju z odreditvenim organom začasno posreduje te dokaze, pod pogojem, da bodo vrnjeni državi izvršiteljici takoj, ko ne bodo več potrebni v državi izdajateljici, ali ob katerem koli drugem času ali priložnosti, o katerem/-i se dogovorita pristojna organa.“

10 Člen 15(1) iste direktive določa:

„Priznanje ali izvršitev EPN v državi izvršiteljici se lahko odloži, kadar:

[…]

(b) se zadevni predmeti, dokumenti ali podatki že uporabljajo v drugih postopkih, in sicer dokler se za ta namen ne potrebujejo več.“

11 Člen 22(1) Direktive 2014/41 določa:

„EPN se lahko izda za začasno premestitev osebe, ki je priprta v državi izvršiteljici, zaradi izvršitve preiskovalnega ukrepa z namenom pridobivanja dokazov, pri katerem je potrebna navzočnost te osebe na ozemlju države izdajateljice, pod pogojem, da se oseba vrne v roku, ki ga določi država izvršiteljica.“

12 Člen 23(1) te direktive določa:

„EPN se lahko izda za začasno premestitev osebe, priprte v državi izdajateljici, zaradi izvršitve preiskovalnega ukrepa z namenom zbiranja dokazov, pri katerem je potrebna njena navzočnost na ozemlju države izvršiteljice.“

13 Člen 24(1) te direktive določa:

„Kadar se oseba nahaja na ozemlju države izvršiteljice in jo morajo pristojni organi države izdajateljice zaslišati kot pričo ali izvedenca, lahko odreditveni organ izda EPN za zaslišanje priče ali izvedenca prek videokonference ali z drugim avdiovizualnim prenosom v skladu z odstavki 5 do 7.

Odreditveni organ lahko izda tudi EPN za zaslišanje osumljenca ali obdolženca prek videokonference ali z drugim avdiovizualnim prenosom.“

14 Obrazec evropskega preiskovalnega naloga iz Priloge A k isti direktivi med drugim vsebuje rubriko, naslovljeno „Preiskovalni ukrep(-i), ki ga(-jih) je treba izvesti“, ki vsebuje več polj, ki jih je treba odkljukati, med drugim polje „zaslišanje osumljenca ali obdolženca“, in rubriko z naslovom „Razlogi za izdajo EPN“, v okviru katere je pravosodni organ države izdajateljice pozvan, naj navede razloge za izdajo takega naloga.

Francosko pravo

15 Člen 694-16 code de procédure pénale (francoski zakonik o kazenskem postopku) določa:

„Evropski preiskovalni nalog je sodna odločba, ki jo izda država članica, poimenovana država izdajateljica, ki drugo državo članico, poimenovano država izvršiteljica, z uporabo obrazcev, skupnih vsem državam, zaprosi, naj v določenem roku na svojem ozemlju izvede preiskave za pridobitev dokazov v zvezi s kaznivim dejanjem ali za izročitev dokazov, ki jih že ima.

Namen preiskovalnega naloga je lahko tudi, da se na ozemlju države izvršiteljice začasno prepreči uničenje, preoblikovanje, premikanje, posredovanje ali odsvojitev predmeta, ki bi lahko služil kot dokaz.

Njegov namen je lahko tudi začasna premestitev osebe, ki je priprta v državi izvršiteljici, v državo izdajateljico, da se v državi izdajateljici omogoči izvedba procesnih dejanj, pri katerih se zahteva navzočnost te osebe, ali začasna premestitev osebe, ki je priprta v državi izdajateljici, v državo izvršiteljico, da bi na tem ozemlju sodelovala pri zahtevanih preiskavah.

Dokazi iz prvih dveh odstavkov se lahko nanašajo tudi na to, da je oseba kršila obveznosti, ki izhajajo iz kazenske obsodbe, tudi če ta kršitev ni kaznivo dejanje.“

16 Člen 696-44 tega zakonika določa:

„Če kazenski pregon poteka v tujini in tuja vlada meni, da je treba vročiti procesni akt ali sodbo posamezniku, ki prebiva na francoskem ozemlju, se pisanje pošlje v oblikah, določenih v členih 696-8 in 696-9, po potrebi skupaj s prevodom v francoščini. Vročitev se na zahtevo državnega tožilstva opravi osebno. Izvirnik potrdila o vročitvi se po enaki poti pošlje vladi države prosilke.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

17 Španski pravosodni organi so 1. marca 2021 izdali evropski preiskovalni nalog, naslovljen na francoske pravosodne organe, da bi se osebi AK, ki je v Franciji takrat prestajala kazen zapora, vročil obtožni akt, ki ga je 30. septembra 2009 izdalo Juzgado Central de Instrucción nº 4 de la Audiencia Nacional (osrednje preiskovalno sodišče št. 4 pri nacionalnem sodišču, Španija), in da bi se ta oseba lahko v navzočnosti svojega odvetnika „v celoti izrekla o zadevnih dejstvih“. Temu obtožnemu aktu je bila priložena odredba o priporu in pologu varščine v višini 30.000 EUR.

18 Preiskovalni sodnik pri tribunal judiciaire de Paris (okrožno sodišče v Parizu, Francija) je 19. julija 2021 osebi AK v navzočnosti njenega odvetnika na zapisnik vročil obtožni akt, tej osebi in njenemu odvetniku izročil izvod tega akta v španščini ter zbral njene izjave. Oseba AK je 20. julija 2021 pri cour d’appel de Paris (višje sodišče v Parizu, Francija) vložila tožbo za razglasitev ničnosti tega zaslišanja, ker naj zahteve španskih organov ne bi bilo mogoče šteti za evropski preiskovalni nalog, kot je opredeljen v členu 694-16 zakonika o kazenskem postopku.

19 Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) je 20. aprila 2022 to pritožbo zavrnilo, pri čemer je med drugim razsodilo, da španski pravosodni organi niso zahtevali le tega, naj se obtožni akt vroči osebi AK, ampak tudi, naj se tej osebi omogoči, da se „v celoti izreče o zadevnih dejstvih". To sodišče je tudi navedlo, prvič, da je v odločbi španskih pravosodnih organov v rubriki „Razlogi za izdajo EPN" pojasnjeno, da zahtevana dejanja spadajo „v okvir preverjanja storitve dejanj z vsemi okoliščinami, ki lahko vplivajo na njihovo kvalifikacijo in krivdo prestopnikov", in drugič, da čeprav ti organi niso označili polja „zaslišanje osumljenca ali obdolženca" v rubriki „Preiskovalni ukrep(-i), ki ga(-jih) je treba izvesti", so jasno zahtevali, da se izjave osebe AK o dejanjih, katerih storitve je osumljena, zabeležijo v zapisniku. Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) je na podlagi tega sklepalo, da so španski pravosodni organi s tem, da so zahtevali, naj zadevna oseba v navzočnosti svojega odvetnika in ob spoštovanju pravice do obrambe pojasni svoje stališče o dejstvih, zahtevali izvedbo preiskav za pridobitev dokazov v zvezi s kaznivim dejanjem.

20 Oseba AK je zoper to sodbo vložila pritožbo pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Francija), ki je predložitveno sodišče. Trdila je, da predmet izdaje evropskega preiskovalnega naloga ne moreta biti seznanitev z dejanji, ki se neki osebi očitajo, in vročitev obvestila o predložitvi zadeve sodišču, saj se za take vročitve uporabljajo drugi instrumenti pravosodnega sodelovanja, zlasti člen 696-44 zakonika o kazenskem postopku.

21 V okviru postopka pred Cour de cassation (kasacijsko sodišče) pa je državni tožilec pri tem sodišču, nasprotno, menil, da se odločba, ki so jo sprejeli španski pravosodni organi, nanaša na preiskovalne ukrepe, ki so neločljivo povezani z vročitvijo obtožnega akta osebi AK, in na zbiranje njenih stališč po sodniku v navzočnosti njenega odvetnika, da bi se zagotovilo spoštovanje njene pravice do obrambe, in da se je ta odločba zato nanašala na pridobivanje dokazov v zvezi s kaznivim dejanjem.

22 Predložitveno sodišče, ki poudarja, da je bila Direktiva 2014/41 v francoski pravni red prenesena s členom 694-15 in naslednjimi francoskega zakonika o kazenskem postopku, navaja, da se Sodišče še ni izreklo o stvarnem področju uporabe evropskega preiskovalnega naloga in, natančneje, o tem, ali vključuje vročitev obtožnega akta, ki mu je priložena odredba o priporu in položitvi varščine.

23 V teh okoliščinah je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člena 1 in 3 Direktive 2014/41 razlagati tako, da pravosodnemu organu države članice omogočata izdajo ali potrditev evropskega preiskovalnega naloga, s katerim se po eni strani zahteva, naj se obdolžencu vroči obtožni akt, ki poleg tega zajema odredbo o odvzemu prostosti in pologu varščine, po drugi strani pa še, naj bo ta zaslišan, da lahko v navzočnosti odvetnika poda vse koristne pripombe o dejstvih, navedenih v tem obtožnem aktu?"

Postopek pred Sodiščem

24 Predložitveno sodišče je v odgovor na zahtevo za informacije, ki jo je Sodišče poslalo 27. oktobra 2023, 23. novembra 2023 navedlo, prvič, da je bila oseba AK na podlagi treh sodb, ki jih je Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) izdalo 26. septembra 2018 in 9. oktobra 2019, španskim pravosodnim organom predana 9. septembra 2022 in, drugič, da je bil zapisnik zaslišanja z dne 19. julija 2021 posredovan španskim pravosodnim organom.

Vprašanje za predhodno odločanje

25 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člena 1 in 3 Direktive 2014/41 razlagati tako, da je odločba, s katero pravosodni organ države članice od pravosodnega organa druge države članice zahteva, prvič, da zadevni osebi vroči obtožni akt, ki se nanaša nanjo, skupaj z odredbo o odreditvi pripora in pologu varščine, in drugič, da tej osebi omogoči, da se izjavi o dejstvih, navedenih v tem obtožnem aktu, preiskovalni ukrep, ki je lahko predmet evropskega preiskovalnega naloga v smislu te direktive.

26 V skladu s členom 1 Direktive 2014/41 je evropski preiskovalni nalog sodna odločba, ki jo izda ali potrdi pravosodni organ države članice izdajateljice zaradi izvedbe enega ali več posebnih preiskovalnih ukrepov v državi članici izvršiteljici z namenom pridobitve dokazov. Člen 3 te direktive pa določa, da področje uporabe evropskega preiskovalnega naloga vključuje katere koli preiskovalne ukrepe, razen, načeloma, ustanovitve skupne preiskovalne skupine in zbiranja dokazov v okviru te skupine.

27 V zvezi s tem je treba, na prvem mestu, poudariti, da Direktiva 2014/41 prav tako ne opredeljuje, kako je treba razumeti pojem „preiskovalni ukrep“ v smislu njenih členov 1 in 3, niti ne napotuje na pravo držav članic za opredelitev tega pojma. Ta pojem je torej treba v pravu Unije razlagati avtonomno, ob upoštevanju ne le besedila teh določb, ampak tudi njihovega okvira in ciljev, ki jih uresničuje ureditev, katere del so (glej v tem smislu sodbo z dne 30. aprila 2024, M. N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, točka 109).

28 Prvič, kar zadeva besedilo členov 1 in 3 Direktive 2014/41, pojem „preiskovalni ukrep“ za namene kazenskega pregona v običajnem pomenu napotuje na vsako preiskovalno dejanje, namenjeno ugotavljanju obstoja kaznivega dejanja, okoliščin, v katerih je bilo dejanje storjeno, in identitete storilca. Tako razlago potrjuje zlasti trditev iz tega člena 1, da se mora preiskovalni ukrep nanašati na to, da država članica izdajateljica pridobi „dokaze“.

29 Drugič, kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točkah od 28 do 30 sklepnih predlogov, sobesedilo, v katero sta umeščena člena 1 in 3 Direktive 2014/41, potrjuje to razlago.

30 Tako je, najprej, v členu 10(2) in v členih od 24 do 31 Direktive 2014/41 naštetih več preiskovalnih ukrepov, ki so vsi namenjeni pridobivanju elementov za ugotovitev dejstev ali identitete storilca.

31 Dalje, čeprav iz členov 22 in 23 te direktive izhaja, da je predmet evropskega preiskovalnega naloga lahko tudi premestitev priprte osebe, pa ta člena določata, da je taka premestitev mogoča le zaradi izvršitve preiskovalnega ukrepa z namenom pridobivanja dokazov, pri katerem je potrebna navzočnost te osebe na ozemlju države članice, v katero naj bi se ta oseba na podlagi zahteve premestila. Nasprotno pa je iz uvodne izjave 25 te direktive razvidno, da je treba, kadar je treba zadevno osebo premestiti v drugo državo članico za namene pregona, vključno z njeno privedbo pred sodišče, ki ji bo sodilo, izdati evropski nalog za prijetje, pri čemer tega naloga ni mogoče nadomestiti z evropskim preiskovalnim nalogom.

32 Nazadnje, iz členov 13 in 15 Direktive 2014/41 je razvidno, da je namen izdaje evropskega preiskovalnega naloga to, da se državi članici izdajateljici posredujejo pridobljeni dokazi ali dokazi, s katerimi organi države članice izvršiteljice že razpolagajo (glej v tem smislu sodbo z dne 2. septembra 2021, Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster, C-66/20,

EU:C:2021:670, točka 41). Preiskovalni ukrep mora biti torej navsezadnje namenjen temu, da država članica izvršiteljica državi članici izdajateljici posreduje nekatere dokaze, pri čemer so ti dokazi v tem členu 13(4) in tem členu 15(1)(b) opredeljeni kot predmeti, dokumenti ali podatki.

33 Tretjič, tudi cilj Direktive 2014/41 potrjuje tako razlago pojma „preiskovalni ukrepi“.

34 Na eni strani je namreč namen te direktive nadomestiti razdrobljenost in zapletenost obstoječega okvira za zbiranje dokazov v kazenskih primerih s čezmejno razsežnostjo ter z vzpostavitvijo poenostavljenega in učinkovitejšega sistema, ki temelji na enotnem instrumentu, imenovanem „evropski preiskovalni nalog“, olajšati in pospešiti pravosodno sodelovanje (sodba z dne 30. aprila 2024, M. N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, točka 86). Iz tega sledi, da je zakonodajalec Unije s sprejetjem navedene direktive želel izboljšati pravosodno sodelovanje pri pridobivanju dokazov v čezmejnih kazenskih zadevah.

35 Na drugi strani cilj poenostavitve in učinkovitosti pravosodnega sodelovanja, ki se želi doseči z Direktivo 2014/41, zahteva preprosto in nedvoumno opredelitev ključnih elementov mehanizma evropskega preiskovalnega naloga (glej v tem smislu sodbo z dne 2. marca 2023, Staatsanwaltschaft Graz (Urad za davčne kazenske zadeve v Düsseldorfu), C-16/22, EU:C:2023:148, točka 43). Pojem „preiskovalni ukrep“ pa je med takimi ključnimi elementi, tako da tudi ta cilj govori v prid preprosti in običajni opredelitvi tega pojma, kot je navedena v točki 28 te sodbe.

36 Na drugem mestu, treba je preučiti, ali so ukrepi, zahtevani z odločbo, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, preiskovalni ukrepi v smislu Direktive 2014/41.

37 Prvič, v zvezi z zahtevo pravosodnih organov države članice, naslovljeno na pravosodne organe druge države članice, naj zadevni osebi vročijo obtožnico, ki se nanaša nanjo, je treba poudariti, da taka vročitev sama po sebi ne more biti preiskovalni ukrep v smislu te direktive. Namen take vročitve namreč ni pridobivanje dokazov, ampak pomeni postopkovno obveznost, ki se opravi z namenom nadaljevanja kazenskega pregona osebe, na katero se nanaša. Zato, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 34 sklepnih predlogov, vročitve takega akta v drugi državi članici načeloma ne ureja navedena direktiva, ampak člen 5 Konvencije z dne 29. maja 2000.

38 Drugič, okoliščina, da obtožni akt, kot je to v obravnavanem primeru, vsebuje odredbo o položitvi varščine, nikakor ne spremeni te ugotovitve, saj tudi obveznost plačila take varščine ne pomeni preiskovalnega ukrepa v smislu Direktive 2014/41, kot je razvidno iz točk od 27 do 35 te sodbe.

39 Tretjič, v zvezi z odredbo o priporu, ki se lahko priloži obtožnemu aktu, iz sodne prakse Sodišča izhaja, da razen v primerih premestitve oseb, ki so že priprte zaradi izvršitve preiskovalnega ukrepa, iz členov 22 in 23 te direktive evropski preiskovalni nalog ne more posegati v pravico zadevne osebe do svobode, določeno v členu 6 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (sodba z dne 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Ponarejeni nalogi za nakazilo), C-584/19, EU:C:2020:1002, točka 73).

40 Iz tega sledi, da razen v primerih iz teh členov 22 in 23, ki se v obravnavanem primeru ne zdita upoštevna, evropski preiskovalni nalog ne more vsebovati zahteve za pripor ali ohranitev pripora osebe, na katero se ta nalog nanaša.

41 Četrtič, v zvezi s predlogom za zaslišanje osebe, na katero se nanaša obtožni akt, je sicer treba ugotoviti, da je v členu 10(2)(c) in členu 24(1), drugi pododstavek, Direktive 2014/41 med ukrepi, za katere se lahko izda evropski preiskovalni nalog v smislu te direktive, izrecno navedeno zaslišanje osumljenca ali obdolženca.

42 Vendar, kot je generalni pravobranilec v bistvu poudaril v točki 41 sklepnih predlogov, mora biti cilj take zahteve za zaslišanje, da bi lahko spadala na področje uporabe Direktive 2014/41, pridobitev dokazov v smislu te direktive. Nasprotno pa zaslišanja, katerega namen bi bil zgolj omogočiti obdolženi osebi, da se izjavi o vložitvi obtožnega akta zoper njo, ni mogoče šteti za preiskovalni ukrep v smislu te direktive. V obravnavanem primeru mora predložitveno sodišče ugotoviti, kakšen je natančen predmet zahteve za zaslišanje osebe AK, ki so jo podali španski pravosodni organi.

43 Za celovit odgovor predložitvenemu sodišču je treba še pojasniti, najprej, da če namen te zahteve za zaslišanje ni bil zbiranje dokazov, potem francoski organi v Direktivi 2014/41 niso imeli zakonite podlage za ukrepanje na podlagi odločbe, ki so jo izdali španski pravosodni organi.

44 Če pa je bil predmet navedene zahteve za zaslišanje zbiranje dokazov in če so španski pravosodni organi v odločbi iz postopka v glavni stvari navedli, da se lahko na podlagi njihovega nacionalnega prava zaslišanje osebe AK opravi šele po vročitvi obtožnega akta, bi bilo treba šteti, da je mogoče z odstopanjem od tega, kar je bilo navedeno v točki 37 te sodbe, za tako vročitev zaprositi z evropskim preiskovalnim nalogom. Iz člena 9(2) Direktive 2014/41 namreč izhaja, da mora izvršitveni organ načeloma spoštovati formalnosti in postopke, ki jih odreditveni organ izrecno navede.

45 Tako bi morali v zadnjenavedenem primeru francoski pravosodni organi načeloma, brez poseganja v razloge za nepriznanje, zavrnitev in odložitev, določene z Direktivo 2014/41, odločbo iz postopka v glavni stvari izvršiti v delu, v katerem se nanaša na vročitev obtožnega akta osebi AK in na njeno zaslišanje, ne pa tudi v delu, v katerem se nanaša na odredbo o priporu in položitvi varščine, ki je bila priložena temu obtožnemu aktu.

46 Vendar bi do take delne izvršitve odločbe iz postopka v glavni stvari lahko prišlo šele po tem, ko bi francoski organi v skladu s členom 9(6) Direktive 2014/41 pri španskih organih preverili, da ti ne nasprotujejo temu, da se omenjena zahteva izvrši le deloma.

47 Iz obveznosti lojalnega sodelovanja, določene v členu 4(3), prvi pododstavek, PEU, namreč izhaja, da morajo odreditveni in izvršitveni organi za zagotovitev učinkovitega sodelovanja v kazenskih zadevah v celoti uporabiti instrumente, določene z Direktivo 2014/41, tako da se spodbuja medsebojno zaupanje, na katerem to sodelovanje temelji (glej po analogiji sodbo z dne 18. aprila 2023, E. D. L. (Bolezen kot razlog za zavrnitev), C-699/21, EU:C:2023:295, točki 45 in 46).

48 Nazadnje, če je predmet zahteve za zaslišanje osebe AK zbiranje dokazov in če v odločbi španskih organov iz postopka v glavni stvari ni nobene navedbe, kot je ta iz točke 44 te sodbe, bi bilo treba šteti, da bi morali francoski organi, brez poseganja v razloge za nepriznanje, zavrnitev in odložitev, določene v Direktivi 2014/41, načeloma ugoditi le tej zahtevi za zaslišanje, potem ko so pri španskih pravosodnih organih preverili, da ti ne nasprotujejo temu, da se ta zahteva izvrši le deloma.

49 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba člena 1 in 3 Direktive 2014/41 razlagati tako, da:

– odločba, s katero pravosodni organ države članice od pravosodnega organa druge države članice zahteva, naj osebi vroči obtožni akt, ki se nanaša nanjo, sama po sebi ni evropski preiskovalni nalog v smislu te direktive;

– odločba, s katero pravosodni organ države članice od pravosodnega organa druge države članice zahteva, naj zoper osebo odredi pripor iz drugih razlogov, kot so tisti iz členov 22 in 23 navedene direktive, ali naj ji naloži polog varščine, ni evropski preiskovalni nalog v smislu te direktive;

– odločba, s katero pravosodni organ države članice od pravosodnega organa druge države članice zahteva, naj osebi omogoči, da se izjavi o dejanjih iz obtožnega akta, ki se nanaša nanjo, je evropski preiskovalni nalog v smislu Direktive 2014/41, če je namen te zahteve za zaslišanje zbiranje dokazov.

Stroški

50 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člena 1 in 3 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah

je treba razlagati tako, da

– **odločba, s katero pravosodni organ države članice od pravosodnega organa druge države članice zahteva, naj osebi vroči obtožni akt, ki se nanaša nanjo, sama po sebi ni evropski preiskovalni nalog v smislu te direktive;**

– **odločba, s katero pravosodni organ države članice od pravosodnega organa druge države članice zahteva, naj zoper osebo odredi pripor iz drugih razlogov, kot so tisti iz členov 22 in 23 navedene direktive, ali naj ji naloži polog varščine, ni evropski preiskovalni nalog v smislu te direktive;**

– **odločba, s katero pravosodni organ države članice od pravosodnega organa druge države članice zahteva, naj osebi omogoči, da se izjavi o dejanjih iz obtožnega akta, ki se nanaša nanjo, je evropski preiskovalni nalog v smislu Direktive 2014/41, če je namen te zahteve za zaslišanje zbiranje dokazov.**

Podpisi